

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

для здобувачів вищої освіти 1 курсу денної форми здобуття освіти

Освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація»

Спеціальності 073 «Менеджмент»

Галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

КОВАЛЕНКО
Світлана
Миколаївна

професор
кафедри
менеджменту,
маркетингу та
забезпечення
якості у
фармації
доктор
фармацевтичних
наук, професор

svetlana_kovalenko77@ukr.net <https://mmf.nuph.edu.ua/kovalenko-svitlana-mikolaivna/>

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації
- 2. Адреса кафедри:** 61140, м. Харків, вул. Заїківська, 18, тел.: (+38057) 771-81-47.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <http://quality.nuph.edu.ua/>
- 4. Консультації :** відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації (за посиланням <http://quality.nuph.edu.ua/>).
- 5. Анотація освітнього компонента:** Освітня компонента є однією з основних в програмі підготовки здобувачів спеціальності «Менеджмент» за освітньою програмою «Якість, стандартизація та сертифікація». В ній детально розглядається загально-базові знання нормативної бази, що регламентує СУЯ, етапи щодо розробки та впровадження СУЯ в організаціях будь-якого профілю діяльності та форми власності, реалізація сучасних концепцій ризик-орієнтованого мислення, процесного управління, залучення персоналу та лідерства керівництва.
- 6. Мета викладання освітнього компонента:** Метою вивчення освітньої компоненти «Системи управління якістю» є надання здобувачам вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо застосування загальних принципів, підходів і методів проектування, розробки, впровадження, сертифікації та постійного удосконалення СУЯ згідно із положеннями стандартів ISO серії 9000 та їх національних редакцій.
- 7. Компетентності відповідно до освітньої програми:**
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до управління комплексними діями, процесами, проектами.

ЗК 10. Здатність виносити та обґрунтовувати на основі фактичних даних пропозиції й рішення щодо удосконалення діяльності.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК): ФК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани. ФК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. ФК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію. ФК10. Здатність до управління організацією та її розвитком. ФК 12. Здатність до реалізації принципів менеджменту якості та застосування методів і процедур проектування, формування, впровадження, сертифікації та постійного удосконалення систем управління якістю відповідно до вимог міжнародних стандартів.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями; ПРН 16. Проектувати ефективні системи управління організаціями на основі положень міжнародних і національних стандартів; уміти складати документацію системи управління організацією.

9. Статус освітнього компонента: основна

10. Пререквізити освітнього компонента: «Методологія, методи та засоби управління якістю», «Стандартизація в сфері якості», «Системи управління якістю», «Сертифікація та підтвердження відповідності».

11. Обсяг освітнього компонента: 9 кредитів ЄКТС 270 годин: Денна форма: 111 годин аудиторних занять, з них – 37 годин лекцій, 74 годин – практичних занять, 159 години самостійної роботи.

12. Організація навчання:

Методи навчання:

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео-матеріали;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;
- *частково-пошуковий метод:* Game-based learning – ігрові методи навчання (ділові ігри); Team-based learning – метод роботи в малих групах;

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та прикладні аспекти систем управління якістю

Тема 1. Огляд тенденцій та перспектив розвитку менеджменту якості в Україні та світі. Етапи розвитку управління якістю. Поняття систем управління якістю (СУЯ). Аналіз ситуації щодо впровадження СУЯ в Україні та світі.

Тема 2. Принципи управління якістю, покладені в основу стандартів ISO серії 9000.

Тема 3. Теоретичні основи процесного підходу. Довжина процесу. Внутрифункціональні, міжфункціональні, міжорганізаційні процеси. Огляд стандартів ISO серії 9000: структура, призначення, умови застосування стандартів, основні терміни та поняття.

Тема 4. Загальні вимоги до СУЯ (розділ стандарту ISO 9001:2015). Визначення процесів, необхідних для СУЯ, а також їх взаємозв'язку і взаємодії, методів моніторингу їх результативності та постійного удосконалення. Реалізація методології PDCA при проектуванні, регламентації і розвитку СУЯ.

Тема 5. Вимоги ДСТУ ISO 9001:2015 до розуміння організації та її контексту. Внутрішні і зовнішні фактори, істотні для контексту організації. Розуміння потреб і очікувань зацікавлених сторін.

Змістовий модуль 2. Реалізація процесного підходу й ризик-орієнтованого мислення в управлінні організацією. Моделювання процесно- й ризик-орієнтованих СУЯ

Тема 6. Аналіз вимог стандарту ISO 9001 щодо лідерства і зобов'язання, орієнтація на споживача.

Тема 7. Методи і засоби моделювання та графічного відображення процесів СУЯ. Методологія IDEF0. Побудова блок-схем процесів. Особливості процесних моделей систем управління.

Тема 8. Етапи формування і впровадження СУЯ: ініціація проекту, створення регламенту робочої групи, розробка проекту СУЯ. Функції відділу управління якістю. Підходи до вибору

консультантів при впровадженні СУЯ.

Тема 9. Управління ризиками в системі управління якістю.

Змістовий модуль 3. Аналіз вимог до систем управління якістю. Процеси планування, проектування / розробки продукції, виробництва продукції / надання послуг.

Тема 10. Аналіз вимог стандарту ISO 9001 щодо управління документацією та записами в межах системи управління якістю. Види та типова ієрархічна структура документів СУЯ. Процедура управління документацією.

Тема 11. Політика і цілі у сфері якості. Настанова щодо якості: призначення, структура, основні підходи до складання.

Тема 12. Аналіз вимог стандарту ISO 9001 щодо діяльності вищого керівництва організації стосовно забезпечення функціонування і постійного удосконалення СУЯ. Роль представника керівництва з питань управління якістю.

Тема 13. Забезпечення ресурсами. Класифікація ресурсів, необхідних для функціонування СУЯ. Специфічні аспекти забезпечення людськими ресурсами. Забезпечення належної інфраструктури та виробничого середовища.

Змістовий модуль 4. Проектування, впровадження, діагностика, розвиток та удосконалення систем управління якістю

Тема 14. Аналіз вимог стандарту ISO 9001 щодо планування випуску продукції (виробництва продукції, надання послуг). Визначення вимог до продукції та послуг. Оперативне планування та управління процесами. Визначення вимог щодо продукції та послуг.

Тема 15. Аналіз вимог стандарту ISO 9001 до організації закупівель сировини та матеріалів, що впливають на відповідність продукції. Аутсорсингові процеси.

Тема 16. Аналіз вимог стандарту ISO 9001 щодо процесів моніторингу, вимірювання, аналізу. Визначення показників результативності процесів СУЯ. Внутрішні аудити СУЯ.

Тема 17. Аналіз вимог стандарту ISO 9001 до процесів контролю якості продукції. Визначення й аналізування ступеня задоволеності вимог споживачів. Управління продукцією, що не відповідає вимогам. Управління змінами.

Тема 18. Аналіз вимог ISO 9001 до аналізу менеджменту. Аналізування даних. Корегування та коригувальні дії. Постійне поліпшення.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе підготовку презентацій до тем 4, 6, 12, 15 освітньої компоненти, які не увійшли до аудиторних занять з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач

Умови допуску до контролю змістових модулів: наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю, за контроль змістового модулю 1.

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік

Умови допуску до семестрового контролю:

поточний рейтинг більше 60 балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модулю 1, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	8	3	Написання есе
		3	Практичне завдання
		2	Практичне завдання
Тема 2.	8	3	Ситуаційні завдання
		3	Ситуаційні завдання
		3	Практичне завдання
Тема 3.	8	4	Практичне завдання
		5	Ситуаційні завдання
Тема 4.	8	4	Тести
		4	Презентація
Тема 5.	8	3	Практичне завдання
		3	Практичне завдання
		2	Практичне завдання
Тема 6.	9	2	Практичне завдання
		1	Практичне завдання
		2	Практичне завдання
		4	Презентація
Тема 7.	9	4	Практичне завдання
		5	Практичне завдання
Тема 8.	9	3	Практичне завдання
		3	Практичне завдання
		3	Практичне завдання
Тема 9.	3	1	Практичне завдання
		3	Ділова гра
Тема 10.	9	3	Кросворд
		3	Практичне завдання
		3	Практичне завдання
Тема 11.	9	4	Практичне завдання
		5	Практичне завдання
Тема 12.	9	3	Практичне завдання
		3	Практичне завдання
		3	Презентація
Тема 13.	3	1	Практичне завдання
		2	Практичне завдання
Тема 14.	8	3	Практичне завдання
		3	Практичне завдання
		2	Практичне завдання
Тема 15.	8	3	Практичне завдання
		2	Практичне завдання
		3	Презентація
Тема 16.	8	3	Ситуаційні завдання
		3	Ситуаційні завдання
		2	Практичне завдання
Тема 17.	8	3	Ситуаційні завдання
		3	Ситуаційні завдання

		2	Практичне завдання
Тема 18.	8	4	Ситуаційні завдання
		4	Практичне завдання
Всього балів за поточний контроль 1:		40	
Всього балів за змістовий модуль 1:		14	
Всього балів за змістовий модуль 2:		16	
Всього балів за змістовий модуль 3:		16	
Всього балів за змістовий модуль 4:		14	
Всього балів за модуль:		100	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з теми 13 освітнього компонента може зараховуватись проходження онлайн-курсу на платформі PROMETHEUS (онлайн-курс «Управління персоналом: дієві інструменти» <https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/personnel-management/>) (за наявності відповідного документу про його закінчення, надання копії викладачу).

Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
відповіді на теоретичні питання	41
вирішення ситуаційних завдань	11
Тестові завдання	4
Презентація (самостійна робота)	14
<i>Всього балів:</i>	70

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
	<i>Змістовий модуль 1</i>	
тестові завдання	10	14
виконання практичного завдання	4	
	<i>Змістовий модуль 2</i>	
відповіді на теоретичні питання	10	16
виконання практичного завдання	6	
	<i>Змістовий модуль 3</i>	
тестові завдання	16	16

	<i>Змістовий модуль 4</i>	
відповіді на теоретичні питання	<i>8</i>	<i>14</i>
виконання практичного завдання	<i>6</i>	
<i>Екзамен</i>		
тестові завдання	20	<i>100</i>
відповіді на теоретичні питання	60	
виконання практичного завдання	20	
<i>Всього балів за контроль змістового модулю:</i>		<i>100</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 8 - 6 балів: 4 - 3 балів - підготовка презентації (теми 4, 6, 12, 15).

під час контролю змістового модуля I: білети до змістового модуля 1, 2, 4 включають теоретичні питання

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо. Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/pol-a2.2-10-182_polozhennja-pro-vidpracjuvannja-propushhenih-zanjat-ta-porjadok-likvidacii-akademichnoi-riznici-1.pdf) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf). Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12/pol-a2.2-38-050_polozhennja-pro-oskarzhennja-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolju-znan-zdobuvachami-vishhoi-osviti-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osviti-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці : ДСТУ ISO 45001:2019 (ISO 45001:2018, IDT) – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2020. – 31 с. – (Національний стандарт України). 2. Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT) : ДСТУ ISO 9001:2015. – [На заміну ДСТУ ISO 9001:2009]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 24 с. – (Національний стандарт України) 3. Державне управління охороною праці. Монографія / К. Н.Ткачук, Д. В. Зеркалов, К. К. Ткачук, Ю. О. Полукаров. – Київ: Основа, 2013. – 348 с. 4. Зеркалов Д. В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці. Навчальний посібник / Д. В. Зеркалов. – Київ: Основа, 2016. – 267 с 5. Охорона праці в Україні: проблеми, досвід, перспективи / Л. В. Романів, І. Б. Бабух // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – 2014. – Вип. 4. – С. 222-228. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2014_4_28

	6. Вимоги стандарту ISO 45001:2018 і рекомендації щодо їх впровадження в системи управління охороною здоров'я і безпекою праці: Навчальний посібник / За ред. проф. МІМ-Київ, д.т.н. В.А. Цопи // На допомогу спеціалісту з охорони праці. Додаток до журналу «Охорона праці». - 2018. - 8(290). С. 5-59 7. Safety and health at work [Electronic resource] – Mode of access: https://www.ilo.org/global/topics/safety-andhealth-at-work/lang--en/index.htm. Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT) : ДСТУ ISO 9001:2015. – [На заміну ДСТУ ISO 9001:2009; чинний від 2016-07-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 24 с. – (Національний стандарт України).
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT) : ДСТУ ISO 9000:2015. – [На заміну ДСТУ ISO 9000:2007; чинний від 2016-07-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 28 с. – (Національний стандарт України). 2. Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. — К.: Знання, 2007. — 367 с. 3. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці [Текст]: підруч. / В. Ц. Жидецький. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2006. — 336 с. — ISBN 966-8013-11-5. 4. Основи охорони праці в підрозділах МНС України: навч. посіб. / В. А. Батлук, Б. О. Білінський, В. В. Ковалишин, О. Л. Мірус ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. — Л. : Афіша, 2011. — 505, [3] с. : іл. — Бібліогр.: с. 503—505 (31 назва). — ISBN 978-966-325-157-8. 5. Охорона праці: Навч. посіб. / Я. І. Бедрій, Є. О. Геврик, І. Я. Кіт, О. С. Мурін, В. М. Єнкало; ред.: Є. О. Геврик; Укр. держ. лісотехн. ун-т. — Л., 2000. — 280 с. — Бібліогр.: с. 277—279. 6. Охорона праці (лісопаркове господарство): навч. посіб. / І. А. Березовецька, І. О. Трунова, А. П. Березовецький, І. П. Пістун. — Л. : Ліга-Прес, 2012. — 496 с. : іл. — Бібліогр.: с. 479—489 (153 назви). — ISBN 978-966-397-133-5. 7. Пістун І. П та ін. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): навчальний посібник / Пістун І. П., Березовецька О. Г., Трунова І. О. — Львів: Тріада плюс, 2010. — 648 с. Коваленко С.М. Актуальність впровадження положень ДСТУ ISO 45001:2019 з метою поліпшення діяльності підприємства./С.М. Коваленко, К.І. Варвалюк// Матер. Х наук.-практ. internet – конф. з міжн. участю «Актуальні проблеми розвитку галузевої економіки та логістики».- Харків, 2022. - С. 236-237.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року : закон України від 28.02.2019 №2697-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2019. – № 16. – ст. 8. 2. Офіційний сайт міжнародної організації зі стандартизації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.iso.org.

	3. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://quality.nuph.edu.ua/. 4. Про захист прав споживачів [Електронний ресурс]: Закон від 12.05.1991 № 1023-ХІІ / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12. 5. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua 6. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua 7. Офіційний сайт урядового порталу Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua 8.
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=3388

17. Матеріально-технічне та програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE.